

PROF. DR. ALİ SEVİM'İN ÖZGEÇMİŞİ

Süleyman ÖZBEK*

8 Ağustos 1928'de Adana'da dünyaya gelen Ali Sevim, ilk ve orta öğrenimini yine aynı şehirde yaptıktan sonra 1947 yılında, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde yüksek öğrenimine devam etmiş, 1951 yılında Klâsik Şark Dilleri/Tarih Bölümü'nden mezun olmuştur. Bu tarihten itibaren Türk Tarih Kurumu'nda, üç yıldan fazla bir süreyle uzmanlık görevinde bulunmuş, 1954 yılında da *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Ortaçağ Tarihi Kürsüsü Asistanlığı*'na atanmıştır.

1956-59 yılları arasında, *Hamburg Üniversitesi Önyasa Tarih ve Kültürü Enstitüsü'nde Türkçe Rektörlüğü* yapan ve doktora çalışmalarını sürdüren Ali Sevim, 1958 yılında *Artukoğulları Tarihi* üzerinde hazırladığı tezle Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Edebiyat Doktoru ünvan ve payesini aldıktan sonra 1961/62 devresinde, Genel Kurmay Başkanlığı Harp Tarihi Dairesi'nde askerlik görevini Yedek Subay olarak yapmıştır. 1964 yılında *Suriye'nin Selçuklular Tarafından Fethi* adlı teziyle doçent olmuş ve adigeçen Fakülte'nin *Ortaçağ Tarihi Doçentliğine* atanmıştır.

1967-1983 yılları arasında *DTC. Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliği* ve 2 yıl da *Yayın Kurulu Üyeliği* yapan Ali Sevim, 1968 yılında, Dışişleri Bakanlığınca RCD programları çerçevesinde, bir heyetle birlikte Türk Tarih ve medeniyetiyle ilgili konferanslar vermek üzere, İran ve Pakistan'a gönderilmiş, 1970 yılında *Türk Tarih Kurumu (eski) muhabir üyeliğine* seçilmiştir.

1970 yılında, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi *Ortaçağ Tarihi Profesörlüğü*'ne atanan Ali Sevim, 1971-73 ve 1980-82 devrelerinde (4 yıl süreyle) aynı Fakülte'nin *Tarih Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü* Görevinde bulunmuştur. 1973/74 yılında, Batı-Almanya'nın Hamburg, Köln ve Münih kentlerinde sahasıyla ilgili çalışmalar yapmış, 1973 yılında ise *Türk Tarih Kurumu (eski) aslı üyeliğine* seçilmiştir.

* A.Ü.D.T.C.F. Fakültesi Tarih Bölümü Araştırma Görevlisi.

1973-74 yılları arasında, 4 yıl süreyle *Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi*'nde *Türk İnkılâp Tarihi* dersleri vermiştir. 1978 yılında, üç ay süreyle DAAD idaresince tahsis edilen bir bursla Batı-Almanya'da (Frankfurt ve Münih) sahasıyla ilgili çalışmalar (özellikle Sulçuklularla ilgili Haçlı kaynakları üzerinde) yapmıştır. 1978-81 yılları arasında, 4 yıl süreyle *Konya Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi*'nde Selçuklu ve İslâm tarihleriyle ilgili dersler vermiştir. Ali Sevim, 1983 yılında, yeni bir statüye kavuşan *Türk Tarih Kurumu aslı üyeliği* ve *Yürütme Kurulu Üyeliğine* seçilip atanmıştır.

7 Haziran 1994'te *Irak Tarih Kurumu Şeref Üyeliği*'ne de seçilmiş bulunan ve 1 Temmuz 1995'de emekli olan Prof. Dr. Ali Sevim, halen *Türk Tarih Kurumu Yürütme Kurulu ve Yayın Kurulu Üyesi, Ortaçağ Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı*'dir.

Kıtaplar:

- 1- *Suriye Selçukluları Tarihi*, Ankara 1965.
- 2- *Sibt İbnü'l-Cevzî, Mir'atü'z-Zamân fi Tarihi'l-Ayân. Selçuklular İle İlgili Bölümler*, Ankara 1968.
- 3- *Malazgirt Meydan Savaşı*, Ankara 1971.
- 4- *İslam Kaynaklarına Göre Malazgirt Meydan Savaşı*, Metinler ve Çevirileri, (Prof. Dr. Faruk Sümer ile), Ankara 1971.
- 5- *Abû Bakr İbn al-Zakî, Ravzatu'l-Küttâb ve Hadikat Albab*, metin, özel notlar, Ankara 1972.
- 6- *Kemâl al-Dîn İbn al-Adîm, Bugyat at- Talab fi Târîh Halab*, Selçuklularla İlgili Hal tercümeleri, Ankara 1976.
- 7- *Biyografilerle Selçuklu Tarihi*, İbnü'l-Adîm Bugyetü't-Taleb fi Tarihi Haleb (Seçmeler), Ankara 1982.
- 8- *Suriye ve Filistin Selçukluları Tarihi*, Ankara 1983.
- 9- *Azîmî Tarihi*. Metin, çeviri, notlar ve açıklamalar, Ankara 1988.
- 10- *Genel Çizgileri İle Selçuklu-Ermeni İlişkileri*, Ankara 1988.
- 11- *Anadolu Fatihî Kutalmışoğlu Süleymanşah*, Ank. 1990.
- 12- *Büyük Selçuklu Komutanları Afşın, Atsız, Artuk ve Aksungur*, Ankara. 1990.
- 13- *Türkiye Tarihi*, I, II, III, IV. Ciltler (Y. Yücel ile), TTK. Yay., Ank. 1990-1993.
- 14- *Klasik Dönemin Üç Hükümdarı Fatih, Yavuz, Kanuni* (Y. Yücel ile), Ankara, TTK. Yay., 1991.
- 15- *Anadolu'nun Fethi*. Selçuklular Dönemi (Başlangıçtan 1086 Sonuna Kadar), genişletilmiş 2. baskı, Ankara 1993.

16- *Selçuklu Devletleri Tarihi* (E. Merçil ile), Ankara 1995.

Makaleler:

- 1- "Sultan Melikşah Devrinde Ahsa ve Bahreyn Karmatilerine Karşı Selçuklu Seferi", Belleten XXIV/94, (1961), s. 209-232.
- 2- "Cimri olayı Hakkında Bir Kaç Not", Belleten XXV/97, (1961), s. 63-74.
- 3- "Temürtaş'ın Haleb Hakimiyeti", Belleten, XXV/100, (1961), s. 571-594.
- 4- "Anadolu Selçuklularına Ait Yeni Bir Eser: Ravzatü'l-Küttab ve Hadikatü'l-elbab" Tarih Vesikaları, I/18, (1961), s. 388-418.
- 5- "Artukluların Soy ve Artuk Beğ'in Siyasî Faaliyetleri", Belleten, XXVI/101, (1962), s. 119-146.
- 6- "Artuk-Oğlu Sökmen'in Siyasi Faaliyetleri", Belleten, XXVI/103, (1962), s. 501-520.
- 7- "Artuk-oğlu İlgazi", Belleten, XXVI/104, (1962), s. 649-691.
- 8- "Tutuş'un Büyük Selçuklu Şaltanatını Ele Geçirme Teşebbüsü", Belleten, XXVII/107, (1963), s. 41-435.
- 9- "Sıbt İbnü'l-Cevzî'ye Göre Nâvekiyye Türkmenleri", Prof. Dr. Necati Lugal Hatıra Kitabı, Ank. 1965, s. 563-569.
- 10- "Dımaşk Selçukluları Melikliği: Şemsü'l-Mülûk Dukak Devri (1095-1104)", Belleten, XLVI/182, (1982), s. 297-317.
- 11- "Haleb Selçuklu Melikliği: Alp-Arslan ve Sultan-Şah Devirleri", DTCF. Tarih araştırmaları Dergisi, XIV/25, s. 123-138.
- 12- "Azimî'nin el-Muvassal adlı kayıp eserindeki Selçuklular ile ilgili kayıtlar", Belleten XLVII/187 (1984), s. 643-668.
- 13- "Mir'atü'z-Zeman Fî Tarihi'l-Ayân, Kayıp Uyunu't-Tevarih'ten Naklen Selçuklularla İlgili Bölümler", Türk Tarih Belgeleri Dergisi (Belgeler) XIV, S. 18. s. 1-260 (1989-1992).
- 14- "Dandanakan ve Malazgirt Savaşları ile Anadolu'nun Fethi", Tercüman Gazetesi, 9-15 Aralık 1993 Tefrika Yazısı.
- 15- "The Foundation of the Seldjuk Empire", History of Civilizations of Central Asia, Volume IV (Part one), Charter 8.
- 16- "Van Gölü Bölgesinde Selçuklu Fetihleri ve Sonuçları", Türk Kültürü araştırmaları (Prof. Dr. Ahmet Temir'e armağan), XXX/1-2 (1993), s. 225-233.
- 17- "Sökmen", mad. Millî Eğitim Bakanlığı, İ.A.
- 18- "Timurtaş", mad. MEB., İ.A.

- 19- "Tuğtigin", mad. MEB., İ.A.
- 20- "Tutus", mad. MEB., İ.A.
- 21- "Tekiş (Şihabüddin)", mad. MEB., İ.A.
- 22- "Tuğraî (Hüseyn b. Ali)", Mad. MEB., İ.A.
- 23- "Atsız b. Uvak", Diyanet Vakfı İ.A.
- 24- "Artuk b. Eksük", Diyanet Vakfı İ.A.
- 25- "Kurlu et-Türki", Diyanet Vakfı İ.A.
- 26- "Azimi", Diyanet Vakfı İ.A.
- 27- "Harun b. Han", Diyanet Vakfı İ.A.
- 28- "Bugyetü't-Taleb", Diyanet Vakfı İ.A.
- 29- "Kemaleddin Ebu'l-Kasim Ömer (İbnü'l-Adim)", Diyanet Vakfı İ.A.
- 30- "Keyhusrev I. Gıyaseddin", Diyanet Vakfı İ.A.
- 31- "Keyhusrev II. Gıyaseddin", Diyanet Vakfı İ.A.
- 32- "Keyhusrev III. Gıyaseddin", Diyanet Vakfı İ.A.
- 33- "Garsunni'me Ebu'l-Hasan Muhammed es-Sâbi", Diyanet Vakfı İ.A.
- 34- "Dilmaçoğulları", Diyanet Vakfı İ.A.
- 35- "Dandanakan (Dendanekan, Dendankan)", Diyanet Vakfı İ.A.
- 36- "Çağrı Bey", Diyanet Vakfı İ.A.
- 37- "Malazgirt Muharebesi", Diyanet Vakfı İ.A.
- 38- "İbnü'l-Müslime", Diyanet Vakfı, İ.A.
- 39- "İnal (Yinal) Oğulları", Diyanet Vakfı İ.A.
- 40- "İbn Munkiz", Diyanet Vakfı İ.A.
- 41- "Kılıç Arslan III", Diyanet Vakfı İ.A.
- 42- "İbn Müyesser", , Diyanet Vakfı İ.A.

Kıtabıyyat

- 1- *Ravzatü'l-Küttâb ve Hadikatü'l-Elbâb Hakkında* Bellelen, XXXIV/136, (1976), s. 669-678.
- 2- *Doğu Dilleri Dergisi (Review of Eastern Languages)*, Cultura Turcica, Ankara 1965, s. 129-130.

- 3- "Tarih Araştırmaları Dergisi (Zeitschrift für Geschichtsforschungen)", Cultura Tırca, Ankara 1965, s. 127-129.
- 4- "Urfalı Mateos", Tarih araştırmaları Der., I/1, (1963), s. 319-321.
- 5- "El-Alâku'l-Hazire fî Zikri Ümerâi's-Şam ve'l-Cezire" Tarih Araştırmaları Dergisi, II/2-3, (1965), s. 291-301.
- 6- "Kitâbı Diyarbekriyye", Şarkıyyat Mec., V (1963), s. 162-165.
- 7- "Das Jubiläum der Schlacht von Malazgirt (1971)", Der İslam, XLIX/2, (1972), s. 292-293.

Bildiriler

- 1- "Tarihi Meyyafarkîn ve Amid Hakkında", VI. Türk Tarih Kongresi, Ankara 1967.
- 2- "Malazgirt Savaşı ve Sonuçları", TTK. Selçuklu Semineri, Ankara 1971.
- 3- "Mir'atü'z-Zaman fî Tarihi'l-Ayan'ın Selçuklu Tarihi Bakımından Değeri", VII. Türk Tarih Kongresi, Ankara 1972.
- 4- "Ibn al-Adim und sein Werk: Bugyet at-Taleb", XIX. Orientalistler Kongresi, Friburg 1972.
- 5- "Selçuklu-Fatımî Devletleri ilişkilerine Genel Bir Bakış", VIII. Türk Tarih Kongresi, Ankara.
- 6- "Suriye Selçukluları", Ankara Üniversitesi, Tarihte Türk Devletleri Sempozyumu Ankara 1984.
- 7- "Sökmenliler (Ahlatşahlar) Devletleri", Ankara Üniversitesi, Tarihte Türk Devletleri Sempozyumu, Ankara 1984.
- 8- "Munkız Müelliflerinin Selçuklularla İlgili Kayıtları", Osmanlı Öncesi ve Osmanlı araştırmaları Sempozyumu. Pecs (Macaristan), Eylül 1986.
- 9- "Malazgirt Savaşı", Malazgirt Savaşı'nın 915. Yıldönümü Sempozyumu, Malazgirt 1986.
- 10- "Selçuklular Tarihi Hakkında Yapılan araştırmalar", Panel, TTK. 1989.
- 11- "Büyük Selçuklu İmparatorluğu Döneminde Selçuklu Ermeni İlişkileri", Atatürk Üniversitesi, Türk-Ermeni Topuluğu İlişkileri Sempozyumu, Erzurum 1984.
- 12- "Bugyetü't-Taleb'in Selçuklular Tarihi Bakımından Değeri", XI. TTK. Kongresi, Ankara. 1990.

Konferanslar

- 1- Diyarbakır Bölgesinin Büyük Selçuklu İmparatorluğuna Katılması, Atatürk Konferansları IV. Seri.
- 2- Suriye'de Selçuklu Fetihleri ve Sonuçları, Atatürk Konferansları V. Seri.

- 3- Ahsa ve Bahreyn'e Yapılan iki Selçuklu Seferi, TTK. Ankara 1986.
- 4- Antakya ve Yörelere Selçuklular Tarafından Fethi. Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Antakya 1988.
- 5- Van Gölü Havzası'nın Selçuklular Tarafından Fethi, Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Van 1988.
- 6- Süleymânşah ve Devleti, TTK. Ankara 1989.
- 7- Doğu Anadolu'da Selçuklu Fetihleri, TTK. Diyarbakır 1990.